

การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว
จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7

A STUDY OF STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION IN OPPORTUNITY
EXPANSION SCHOOLS IN LAT YAO DISTRICT, NAKHON SAWAN PROVINCE,
BASED ON THE KALYANAMITTADHAMMA 7

¹เมธัส น้อยนาช Matas Noinat ²พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ Phrakhrusrisutthammaniwit

³วรฤต เกื้อนช้าง Worrakrit Thuenchang

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: mnoinat632@gmail.com

Article Received: July 25, 2026. Revised: August 28, 2026. Accepted: August 28, 2026.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างใช้การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านงานปกครอง ด้านสวัสดิการนักเรียน ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานแนะแนว ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศและตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี อายุ 30-49 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 49 ปี ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป สำหรับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ การมีแผนงานกิจการนักเรียนที่ชัดเจน สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน

คำสำคัญ: การบริหารงานกิจการนักเรียน, โรงเรียนขยายโอกาส, กัลยาณมิตรธรรม

Abstract

This research article aims to: 1) Study the state of student affairs administration in opportunity expansion schools in Lat Yao District, Nakhon Sawan Province, based on the Kalyanamittadhamma 7; and 2) Compare the student affairs administration of these schools classified by personal and environmental factors. This quantitative research utilized questionnaires administered to a sample of 113 participants. The data was analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation. Differences were compared using t-test and One-Way ANOVA. When statistically significant differences were found, pairwise comparisons were performed using the Least Significant Difference (LSD) method.

The research findings revealed that: 1) The overall state of student affairs administration in opportunity expansion schools in Lat Yao District, Nakhon Sawan Province, based on the Kalyanamittadhamma 7, was at the highest level. When considering each of the five aspects individually, all were at the highest level, namely: student governance, student welfare, special project affairs, student activities, and guidance services, respectively. 2) The comparison results classified by personal factors showed that respondents with different genders and positions did not have statistically significant differences in their overall opinions at the 0.05 level. However, respondents with different ages, educational levels, and working experiences showed statistically significant differences in their overall opinions at the 0.05 level. Specifically, respondents aged under 30 and 30–49 years had higher mean opinion scores than those aged over 49 years. Responders holding a bachelor's degree had higher mean opinion scores than those with a degree higher than a bachelor's; and those with less than 5 years of working experience had higher mean opinion scores than those with 5–10 years, 11–15 years, and 16 years or more of experience. Regarding environmental factors, including having clear student affairs plans, a school environment conducive to student development, and the promotion of community and parental participation, no statistically significant differences in overall opinions were found across all aspects at the 0.05 level.

Keywords: Student Affairs Management, Extended Opportunity Schools, Kalyanamittadhamma

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนอย่างองค์รวม โดยมาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาว่า ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มาตรา 10 บัญญัติว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักความเสมอภาคในการเข้าถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษา โดยบุคคลทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ทั้งนี้รัฐมีหน้าที่จัดให้มีการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับ มาตรา 17 ได้กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับเป็นระยะเวลา 9 ปี สำหรับเด็กในวัยเรียน โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนกระทั่งอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่จะสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับก่อนครบกำหนด ทั้งนี้หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ ตลอดจนบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

งานกิจการนักเรียนถือเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ไม่สามารถบรรลุผลได้จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพด้วยการบริหารงานกิจการนักเรียนเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้เพื่อร่วมกันดูแล ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด งานกิจการนักเรียนประกอบด้วยงานหลายด้านที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ได้แก่ ด้านงานแนะแนว ด้านงานกิจกรรมนักเรียน ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านงานปกครองและด้านงานสวัสดิการนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ข้อมูลจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ชี้ให้เห็นว่ายังคงมีเด็กและเยาวชนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยเฉพาะในกลุ่มครอบครัวยากจนและด้อยโอกาสในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสมีบทบาทสำคัญในการรองรับนักเรียนกลุ่มดังกล่าว (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2566)

การดำเนินงานในแต่ละด้านจึงต้องมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกันเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดต่อผู้เรียน และน้อมนำหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ประการ ซึ่งเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ก่อให้เกิดความเมตตาและความเมตตาไปเพื่อความเจริญทั้งทางโลกและทางธรรมในการดำเนินชีวิต พระพุทธศาสนาสอนให้บุคคลสร้างคุณธรรมแห่งความเป็นกัลยาณมิตรให้บังเกิดขึ้นในตนเองและคบหาสมาคมแต่กัลยาณมิตรที่ดีงาม เพราะจะยังประโยชน์อันยิ่งใหญ่ต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ทั้งนี้บุคคลผู้ทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรจะต้องประกอบด้วย องค์คุณหรือคุณสมบัติของกัลยาณมิตรครบถ้วนทั้ง 7 ประการ ดังนี้ 1) ปิโย คือ เป็นผู้นำรัก มีเมตตาธรรม ทำให้ผู้ที่อยู่ใกล้รู้สึกอบอุ่นสบายใจ เหมือนมีเพื่อนที่ดีคอยดูแลอยู่เคียงข้าง 2) ครุ คือ เป็นที่เคารพ มีความหนักแน่น อุดมด้วยปัญญาทั้งทางโลกและธรรม รู้แจ้งในเรื่องถูกผิด บุญบาป และดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง เปี่ยมด้วยเมตตากรุณา 3) ภาวนีโย คือ เป็นที่เจริญใจ เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมและความประพฤติดีงาม สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นอยากปฏิบัติตาม 4) วัตตะวา คือ สามารถกล่าวตักเตือนได้ เป็นนักพูดที่ชาญฉลาด ใช้ถ้อยคำอ่อนหวานมีเหตุผล และพูดถูกจังหวะ 5) วจนิกขโม คือ อดทนต่อคำพูด กล่าวกล่าวสอนเมื่อจำเป็นมีความ

รู้เท่าทัน ไม่หวั่นไหวต่อโลกธรรม 8 6) คัมภีร์จะกล่าวถึงกะตา คือ สามารถกล่าวเรื่องลึกซึ้งได้ มีความรู้ในหลักธรรมและถ่ายทอดได้อย่างชัดเจน 7) โนจิตฐานนโยชเย คือ ไม่ชักจูงไปในทางที่เสียหาย ไม่พาไปสู่สิ่งที่เหลวไหลไร้สาระ คอยป้องกันไม่ให้อำนาจในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ คอยดูแลไม่ให้หลงผิดออกไปจากเส้นทางที่ถูกต้อง (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2551)

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2, 2564) แม้จะมีความพยายามในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการเสริมสร้างระเบียบวินัยและการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนผ่านกิจกรรมและโครงการต่างๆ แต่จากรายงานผลการดำเนินงานยังคงพบปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนหลายประการ ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียนโดยรวม ปัญหาสำคัญที่พบ ได้แก่ การขาดระเบียบวินัย เช่น การมาโรงเรียนสาย การขาดเรียนโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบและการไม่ส่งงานตามกำหนด นอกจากนี้ยังพบพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การติดเกมออนไลน์จนส่งผลต่อการเรียน และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญคือปัญหายาเสพติดเริ่มแพร่ระบาดเข้าสู่กลุ่มนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) โดยพบว่ามีนักเรียนบางคนเสี่ยงต่อการถูกชักจูงให้ทดลองใช้สารเสพติดหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งจำหน่ายยาเสพติดในพื้นที่ รวมถึงปัญหาความรุนแรงในโรงเรียน ทั้งการทะเลาะวิวาทระหว่างนักเรียนด้วยกัน การใช้ความรุนแรงทั้งทางกายและทางวาจา และการกลั่นแกล้งหรือรังแกเพื่อนทั้งในรูปแบบการกระทำโดยตรงและผ่านสื่อออนไลน์ ปัญหาเหล่านี้เกิดจากหลายปัจจัย ทั้งอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน สภาพครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น สภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เอื้อ การขาดแบบอย่างที่ดีและการขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เช่นหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมและพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม

จากความเป็นมาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลสำคัญและแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู รวมทั้งสิ้น 154 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตาราง Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส หลักกัลยาณมิตรธรรม 7 และการบริหารสถานศึกษา จากวารสาร ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาว่ามีความครอบคลุมหรือไม่ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปเพื่อจัดทำเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.5 - 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.936 6) ปรับปรุงแก้ไขและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Scale)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับการเปรียบเทียบตัวแปรต้นที่มีสองกลุ่มและการทดสอบค่าเอฟโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test/One-Way ANOVA) สำหรับการเปรียบเทียบตัวแปรต้นที่มีตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ทั้งนี้หากพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะดำเนินการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการของ (Least Significant Difference : LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการศึกษากิจการนิเทศการงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลัก
กัลยาณมิตรธรรม 7

ที่	การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลัก กัลยาณมิตรธรรม 7	ระดับความคิดเห็น			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1	ด้านงานแนะแนว	4.55	0.54	มากที่สุด	5
2	ด้านกิจกรรมนักเรียน	4.58	0.57	มากที่สุด	4
3	ด้านงานโครงการพิเศษ	4.60	0.52	มากที่สุด	3
4	ด้านงานปกครอง	4.64	0.50	มากที่สุด	1
5	ด้านสวัสดิการนักเรียน	4.63	0.52	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย		4.60	0.49	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านงานปกครอง ด้านสวัสดิการนักเรียน ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานแนะแนว ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ตามปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม พบว่า

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนิเทศการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจจะแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมเพศหญิง จำนวน 76 คน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนิเทศการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส มากกว่าเพศชาย จำนวน 37 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนิเทศการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -0.231$, Sig. = 0.818) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนิเทศการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจจะแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 19 คน อายุ 30 - 39 ปี จำนวน 58 คน อายุ 40 - 49 ปี จำนวน 23 คน และอายุมากกว่า 49 ปี จำนวน 13 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนิเทศการงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 4.001$, Sig. = 0.010) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และโดยรวมเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ กล่าวคือ คู่ที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 49 ปี คู่ที่ 2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 49 ปี และคู่ที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 49 ปี ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านงานแนะแนว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อย

กว่า 30 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุ 40-49 ปี กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมากกว่า 49 ปี และกลุ่มอายุ 30-39 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมากกว่า 49 ปี ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานโครงการพิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านละ 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี และกลุ่มอายุ 30-39 ปี ต่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมากกว่า 49 ปี ด้านงานปกครอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี และกลุ่มอายุ 30-39 ปี ต่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมากกว่า 49 ปี และด้านสวัสดิการนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี กลุ่มอายุ 30-39 ปี และกลุ่มอายุ 40-49 ปี ต่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอายุมากกว่า 49 ปี ทั้งสิ้น ส่วนคู่อื่นๆ ในทุกด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจจะแตกต่างกันพบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 83 คน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 30 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 2.356$, Sig. = 0.023) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจจะแตกต่างกันพบว่า โดยรวมตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 9 คน ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และตำแหน่งข้าราชการครู จำนวน 103 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 2.415$, Sig. = 0.094) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจจะแตกต่างกันพบว่า โดยรวมประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 40 คน ประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปีจำนวน 38 คน ประสบการณ์ทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 24 คน และประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 5.602$, Sig. = 0.001) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และโดยรวมเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 คู่ กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี และ 11-15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาผลการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD) จำแนกรายด้าน พบว่า ด้านงานแนะแนว มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 คู่ โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์

5-10 ปี 11-15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป ด้านกิจกรรมนักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 คู่ โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 11-15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป ด้านงานโครงการพิเศษ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 คู่ โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป ด้านงานปกครอง มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 2 คู่ โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป และด้านสวัสดิการนักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 คู่ โดยผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี และ 11-15 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป ส่วนคู่อื่น ๆ ในทุกด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีแผนงานกิจการนักเรียนที่ชัดเจนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการอบรมการวางแผนงานกิจการนักเรียนตามแนวทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 111 คน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ น้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยได้รับการอบรมการจัดทำแผนงานกิจการนักเรียน จำนวน 2 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีแผนงานกิจการนักเรียนที่ชัดเจนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -0.976$, Sig. = 0.331) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการอบรมการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน จำนวน 111 คน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยได้รับการอบรมการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน จำนวน 2 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 0.443$, Sig. = 0.659) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.8 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองในกิจการนักเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ อาจแตกต่างกัน พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้รับการอบรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 109 คน มีระดับความคิดเห็นต่อการศึกษการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยได้รับการอบรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 คน และเมื่อเปรียบเทียบโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองในกิจการนักเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 0.179$, $Sig. = 0.858$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 พบว่า สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านทั้ง 5 ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านงานปกครอง ด้านสวัสดิการนักเรียน ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านกิจกรรมนักเรียน และด้านงานแนะแนว ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียนว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการนำหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เน้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเมตตาและจริงใจ ส่งผลให้การดำเนินงานด้านปกครองและสวัสดิการมีความโดดเด่นเนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลต่อความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ สุภากิจ (2564) ที่พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารงานปกครอง รองลงมาคือด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา การบริหารงานกิจกรรม การบริหารงานสวัสดิการ และด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน สะท้อนให้เห็นว่า งานปกครองเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญสูงสุด เนื่องจากเป็นรากฐานที่ส่งผลโดยตรงต่อความเป็นระเบียบวินัยและความปลอดภัยของนักเรียน ในขณะที่งานแนะแนวยังต้องการการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ หวานผล และศิริพงษ์ เสาภายน (2564) ที่พบว่า สภาพปัญหาการบริหารงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ งานกิจกรรมนักเรียน งานส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรมนักเรียน และงานปกครองนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของกุสิณา รอดทอง (2561) ที่พบว่า ด้านส่งเสริมประชาธิปไตยด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดบริการแนะแนว ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ด้านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัลย์ แสงประเสริฐ และธีระพงศ์ บุศรากุล (2563) ที่พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน รองลงมาคือด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อภิปรายผลรายด้านได้ดังนี้

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสมากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ในปัจจุบันบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งเพศชายและเพศหญิงในโรงเรียนขยายโอกาสมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบแบบแผนและแนวทางปฏิบัติของทางราชการเหมือนกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอำภา คำภูเวียง และอำนวย มีราคา (2568) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของมาซุรา รัตนพงษ์ และจรรณี แก้วเอี่ยม (2568) ที่พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานตามปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี, อายุ 30 - 39 ปี และอายุ 40 - 49 ปี มีระดับความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุมากกว่า 49 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีช่วงอายุต่างกันย่อมมีประสบการณ์ สภาพสังคมและทัศนคติในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอายุน้อยจนถึงช่วงวัยกลางคน มักเป็นกลุ่มที่มีความตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลง มีความกระตือรือร้นในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว เพื่อให้ทันต่อความต้องการของนักเรียนในยุคปัจจุบัน ในขณะที่กลุ่มที่มีอายุมากกว่า 49 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใกล้ชิดกับอายุราชการ มักให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามระเบียบแบบแผนเดิมหรือเน้นความมั่นคงของระบบงาน จึงทำให้ระดับความคิดเห็นต่อความจำเป็นในการพัฒนาต่างๆ มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีรัตนภรณ์ ชูสิน และศราวุธ จะสุวรรณ์ (2557) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรภัทร ประสิทธิ์ผล (2568) ที่พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อมุมมองและการให้ความสำคัญในการบริหารจัดการด้านกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับความคิดเห็นสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่ใกล้ชิดกับนักเรียนในระดับชั้นเรียน จึงเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการนำหลักกลายณมิตรธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทุกด้านอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นรากฐานในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ในขณะที่กลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมักมีมุมมองในเชิงการบริหารจัดการ การวางนโยบายและการกำกับติดตามภาพรวมจึงทำให้ระดับความคิดเห็นในรายละเอียดของการปฏิบัติงานรายด้านมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ ทว่านผล และศิริพงษ์ เสาภาน (2564) ที่พบว่า ครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาศินีย์ ภูทัตตวง และปรเมศร์ กลิ่นหอม (2566) ที่พบว่า ระดับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของบุคลากรที่มีพื้นฐานความรู้และบทบาทการปฏิบัติงานต่างกัน ส่งผลให้ความคิดเห็นในรายด้านมีความแตกต่างกัน

2.4 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต่างมีเป้าหมายหลักร่วมกันคือการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันภายใต้โครงสร้างการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ชัดเจน มีการประชุมวางแผนและร่วมกันรับผิดชอบโครงการต่างๆ ส่งผลให้มีความเข้าใจในสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาศินีย์ ภูทัตดวง และปรเมศร์ กลิ่นหอม (2566) ที่พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งมีตำแหน่งต่างกัน ต่างมีความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนและมีการทำงานร่วมกันภายใต้เป้าหมายและทิศทางเดียวกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตำแหน่งที่แตกต่างกันมิได้เป็นอุปสรรคต่อการมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในการบริหารงานกิจการนักเรียน

2.5 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกันย่อมมีทักษะ กระบวนการแก้ปัญหาและมุมมองต่อสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยมักมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และมุ่งเน้นการปฏิบัติตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน ในขณะที่กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานสูงมักมีความเชี่ยวชาญในการเผชิญกับสถานการณ์ความเสี่ยงของนักเรียนและเน้นการบริหารจัดการด้วยความรอบคอบตามหลักกัลยาณมิตรธรรม ซึ่งส่งผลให้ระดับความคิดเห็นต่อความจำเป็นและความสำคัญในกิจกรรมแต่ละด้านมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิรุต มะโนราช และอมรทิพย์ เจริญผล (2568) ที่พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันย่อมมีมุมมองและแนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แตกต่างกัน

2.6 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีแผนงานกิจการนักเรียนที่ชัดเจนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ส่วนใหญ่ได้รับการอบรมการวางแผนงานกิจการนักเรียนตามแนวทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้บุคลากรทั้งที่มีและไม่มีแผนงานที่ชัดเจนต่างมีความเข้าใจในกรอบการดำเนินงานกิจการนักเรียนในระดับที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งการที่สถานศึกษาอยู่ภายใต้นโยบายและระเบียบปฏิบัติเดียวกันของหน่วยงานต้นสังกัด ย่อมทำให้บุคลากรมีมาตรฐานการรับรู้และการประเมินการบริหารงานกิจการนักเรียนในทิศทางเดียวกัน โดยไม่คำนึงว่าสถานศึกษาจะมีแผนงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนหรือไม่ก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ หวานผล และศิริพงษ์ เสาภายน (2564) ที่พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน จำแนกตามคุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สะท้อนให้เห็นว่า ปัจจัยพื้นฐานของบุคลากรในบริบทโรงเรียนขยายโอกาสมีผลต่อมุมมองการบริหารงานกิจการนักเรียนในบางมิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิพร จันทิพย์ และกฤตยากร ลดาวัลย์ (2565) ที่พบว่า ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ ด้านงานกิจกรรมนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

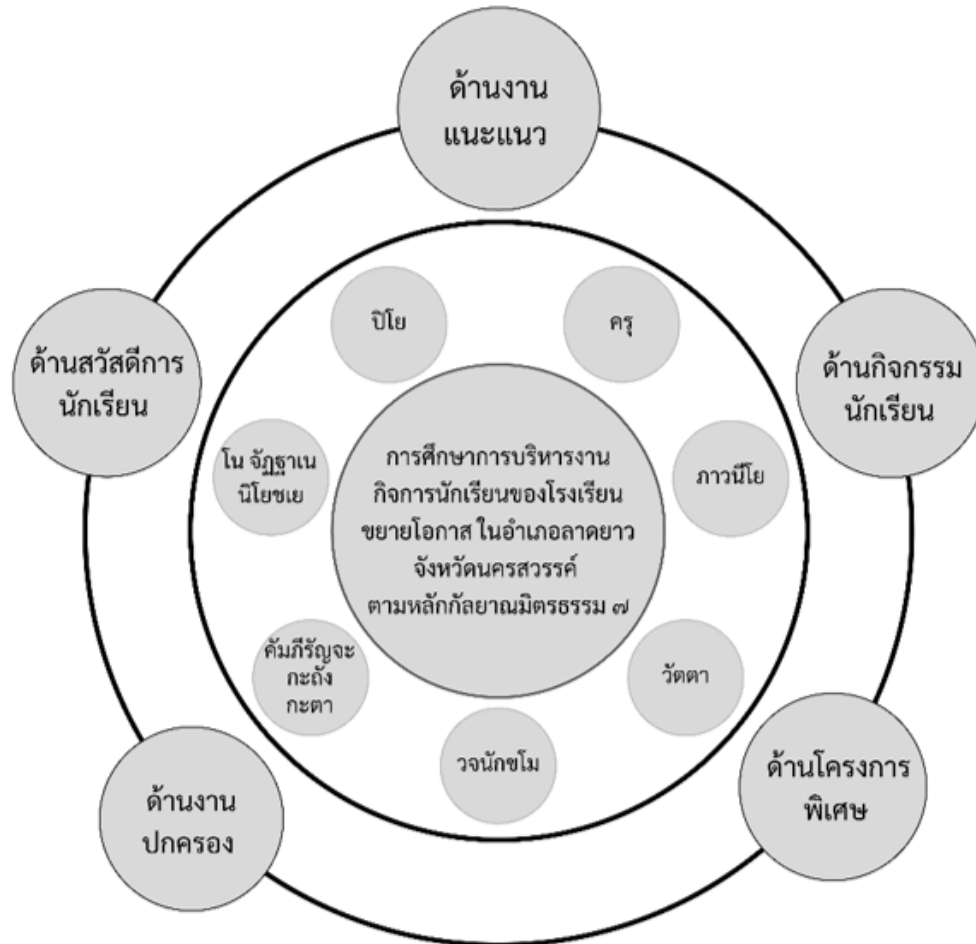
ที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมของการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ปัจจัยจำแนกกลุ่มส่วนใหญ่ไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของความคิดเห็นอย่างมีนัยสำคัญ

2.7 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษากิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาวมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนในทิศทางเดียวกัน ไม่ว่าจะบุคลากรจะเคยได้รับการอบรมมาแล้วหรือไม่ก็ตาม ต่างก็มีความเข้าใจและมุ่งมั่นต่อความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมถูกกำหนดไว้เป็นมาตรฐานที่บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตามอยู่แล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาศินีย์ ภูทัตดวง และปรเมศร์ กลิ่นหอม (2566) ที่พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสต่างมีความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานกิจการนักเรียนตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของอิสระ ป๋อคอนสาร (2567) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสครอบคลุม 5 องค์ประกอบสำคัญ ซึ่งล้วนเป็นกรอบการดำเนินงานที่บุคลากรทุกฝ่ายต้องปฏิบัติตามร่วมกัน ทำให้ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานกิจการนักเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แม้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนจะมีความแตกต่างกัน

2.8 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองในกิจการนักเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาวมีการดำเนินงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองภายใต้กรอบนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครองในทิศทางเดียวกัน บุคลากรในโรงเรียนไม่ว่าจะเคยได้รับการอบรมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาแล้วหรือไม่ก็ตาม ต่างมีความเข้าใจและแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการดำเนินงานดังกล่าวถูกกำหนดเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานที่บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตามร่วมกันอยู่แล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาศินีย์ ภูทัตดวง และปรเมศร์ กลิ่นหอม (2566) ที่พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสโดยภาพรวมและรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ได้ทราบถึงผลการดำเนินงานกิจกรรมของแต่ละปี สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสต่างมีความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยไม่ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของประสบการณ์การอบรมของบุคลากรแต่ละคนและสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพร แสงปาน (2563) ที่พบว่า การดำเนินงานการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กรอบการปฏิบัติงานร่วมกันด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองเป็นมาตรฐานที่บุคลากรทุกฝ่ายต้องดำเนินการตามทำให้ระดับความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แม้บุคลากรจะมีประสบการณ์การอบรมที่แตกต่างกัน

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 สรุปดังในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 มีอธิบายดังนี้

การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 มีความสัมพันธ์จากการบูรณาการ ดังนี้

วงกลมชั้นในสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายไว้ คือ การศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักกัลยาณมิตรธรรม 7

วงกลมชั้นที่ 2 ได้แก่ หลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ประกอบด้วย 1) ปิโย 2) ครุ 3) ภาวนีโย 4) วัตตยา 5) วจนักขโม 6) คัมภีรญจะ กะถัง กะตา และ 7) โน จัฏฐาเน นิโยชเย

วงกลมชั้นที่ 3 การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านงานแนะแนว 2) ด้านกิจกรรมนักเรียน 3) ด้านโครงการพิเศษ 4) ด้านงานปกครอง และ 5) ด้านสวัสดิการนักเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านงานแนะแนว ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 มาปรับใช้ในการให้บริการแนะแนวแก่นักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่องโดยยึดหลัก ปิโย ความเป็นกันเอง และ วจนักษะโม ความอดทนรับฟัง เพื่อสร้างบรรยากาศที่นักเรียนรู้สึกไว้วางใจและกล้าเข้ามาปรึกษาปัญหาได้อย่างสะดวกใจ นอกจากนี้ครูแนะแนวควรได้รับการพัฒนาทักษะการให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอและจัดให้มีระบบการติดตามดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างรอบด้านตามความสนใจและความถนัดของตนเอง

1.2 ด้านกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน ออกแบบ และดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน โดยยึดหลัก ภาวนิโย ความเป็นผู้ทรงภูมิปัญญา และ วัตถุตา ความสามารถในการสื่อสารชี้แนะ เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้ควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลายและครอบคลุมทั้งกิจกรรมชุมนุม กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เพื่อตอบสนองความสนใจของนักเรียนที่มีความหลากหลาย

1.3 ด้านงานโครงการพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารจัดการโครงการพิเศษต่างๆ โดยยึดหลัก คัมภีรญจะกะถัง กัตตา ความสามารถในการอธิบายชี้แจงเรื่องยากให้เข้าใจง่ายและโน้มน้าวใจ การไม่ชักนำในทางที่ไม่ดี เพื่อให้ครูและนักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินโครงการอย่างถ่องแท้ โดยเฉพาะโครงการที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการบรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์แก่นักเรียนอย่างแท้จริง

1.4 ด้านงานปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงานปกครองโดยยึดหลัก ครู ความเป็นผู้นำเคารพและเป็นแบบอย่างที่ดี และ วจนักษะโม ความอดทนรับฟัง โดยมุ่งเน้นการปลูกฝังระเบียบวินัยในเชิงบวกมากกว่าการลงโทษ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบของโรงเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นและปลอดภัย รวมทั้งประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการกำกับดูแลพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด

1.5 ด้านสวัสดิการนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรดูแลสวัสดิการนักเรียนโดยยึดหลักปิโย ความเมตตาและความเป็นกันเอง เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ทั้งในด้านโภชนาการ สุขภาพ อุปกรณ์การเรียนและความปลอดภัย โดยควรมีระบบการคัดกรองนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ พร้อมทั้งประสานกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติมเพื่อให้ นักเรียนทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพร้อมสำหรับการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนวิถีดิจิทัลโดยบูรณาการหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในด้านต่างๆ นอกจากด้านงานแนะแนว ด้านกิจกรรมนักเรียน ด้านงานโครงการพิเศษ ด้านงานปกครอง และด้านสวัสดิการนักเรียน

2.3 ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับบริบทและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักกัลยาณมิตรธรรมโดยควรใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์พฤติกรรมในพื้นที่จริงและพื้นที่ดิจิทัล รวมถึงการสนทนากลุ่มร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และสะท้อนสภาพจริงที่ครอบคลุมทุกมิติ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). คู่มือการบริหารงานกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.). (2566) รายงานประจำปี 2566 สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.
- กัณพัฒน์ แพงदान, พระฮอนด้า วาทุสโท และสุรศักดิ์ จันทลา. (2565). การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม, 9(1), 113-126.
- จตุรภัทร ประสิทธิ์ผล. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. วารสารวิชาการศึกษา, 8(4), 113-127.
- ณัฐวุฒิ หวานผล และศิริพงษ์ เสาภายน. (2564). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. Journal of Roi Kaensarn Academi, 6(1), 113-127.
- นางกุสึนา รอดทอง. (2561). การบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พงษ์ศักดิ์ สุภากิจ. (2564). ระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. Journal of Roi Kaensarn Academi, 3(2), 123-146.
- พงษ์ศักดิ์ สุภากิจ. (2566). ศึกษาาระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 3(2), 123-146.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตโต). (2551). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มาชुरา รัตนพงษ์ และจรรณี แก้วเอียน. (2568). การบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นราธิวาส. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(2), 1147-1169.

- วรรณพร แสงปาน. (2563). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 10(3), 112-125.
- วิลาวัลย์ แสงประเสริฐ และจิระพงศ์ บุศรากุล. (2563). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์, 10(3), 112-125.
- ศรียัตนภรณ์ ชูสิน และศราวุธ จะสุวรรณ์. (2557). การบริหารงานสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 5(1), 295-311.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2564. นครสวรรค์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุภาคินีย์ ภูทัดดวง และปรเมศร์ กลิ่นหอม. (2566). แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 1(2), 21-34.
- อธิภัทร จันทิพย์ และกฤตยากร ลดาวัลย์. (2565). การบริหารงานกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 7(2), 403-413.
- อภิรุต มะโนราช และอมรทิพย์ เจริญผล. (2568). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8(2), 195-210.
- อำภา คำภูเวียง และอานวย มีราคา. (2568). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการศึกษา, 1(1), 1-15.
- อิสระ ปักคอนสาร. (2567). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วารสารเสียงธรรมจากมหายาน, 10(3), 254-270.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.